

Македонските компании, иако директно не се на "удар" на светските економски падови, сè повеќе на своја кожа го чувствуваат отежнатиот пласман на своите производи. Во вакви околности долевање масло на оган претставува и намалувањето на цената на нашите производи, што наскоро може да има сериозни последици за земјава. Покрај ова, како дополнителен проблем претставува и високиот трговски дефицит, кој е клучен негативен показател за успешното приклучување на македонската економија во заедничкиот пазар на Европската унија.

Затоа, навистина е дискутабилно дали во претстојниот период македонската економија може да остане имуна на светската криза. Засега, најголемиот дел од порастот на увозот и на извозот на земјава се должи на намалената вредност на американскиот долар во однос на еврото, но големо прашање е што ќе се случи доколку вредноста на доларот се зголеми. Во моментот за ова никој нема одговор.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Информациите за трговскиот дефицит, за кој се предвидува дека до крајот на годината ќе се зголеми до 2,5 милијарди долари, несомнено укажуваат дека македонската економија, гледано низ призмата на извозот, сè уште се наоѓа во лоша позиција. За волја на вистината, факт е дека извозот бележи раст, но во областите каде нема високо додадена вредност.

Ова накусо се резимираните информации кои беа објавени во извештајот за надворешната трговија на Македонија, кој деновиве го презентираше министерот за економија, Фатмир Бесими, на Конференцијата за унапредување на извозот, во организација на Проектот на

УСАИД за деловно опкружување.

"Најголемиот дел од порастот на увозот и на извозот се должи на намалената вредност на американскиот долар во однос на еврото, зголемувањето на цените на одредени групи производи на светските берзи но, исто така, зголемувањето се рефлектира и со намалување на учеството на трговскиот дефицит, како дел од вкупната трговска размена на Македонија, како и од зголемувањето на покриеноста на увозот со извоз", изјави министерот Бесими.

Стопанствениците засега не ги чувствуваат последиците од финансиската криза, која го тресе светот, но сметаат дека мора сериозно да се пристапи на овој проблем за нејзиното влијание да не се прелее и кај нас. Во моментот македонската економија функционира, но таа не може да остане имуна на глобалните случувања на ова поле, кои се движат по надолен тренд.

БИЗНИСМЕНИТЕ УКАЖУВААТ

Според вицепремиерот за економски прашања, Зоран Ставревски, политиките

ВЛАДАТА СЕ ЗАЛАГА ЗА ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА БРОЈОТ НА ИЗВОЗНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА ЗА 30 ОТСТО

што работење, иако ние соработуваме со фирми кои се погодени од кризата, но тие сè уште стојат стабилно. Мислам дека оваа криза повеќе удира на финансискиот сектор. Како тоа понатаму како домино-ефект ќе се одрази врз

ИЗВОЗНИЦИТЕ ПР

на Владата за унапредување на извозот на Македонија се: зголемување на бројот на претпријатија, кои извезуваат најмалку 30 проценти, промена на постојната извозна структура и зголемување на конкурентноста на извозните производи.

И претставниците на стопанството не би го маргинализирале прашањето за импликациите на светската финансиска криза врз земјава и работењето на бизнис секторот. Тие предвидуваат дека евентуалниот пад на пазарите, намалувањето на цената на металите и отежнатиот пласман, ќе има сериозни последици за македонската економија.

Според Митко Кочовски од "Макстил", ние сме мала земја и затоа нивната конечна комерцијална одредница е Европа.

"Америка не ни е комерцијален таргет, но сепак пожелно и потребно е да се направи сериозна анализа на светската финансиска криза врз нашата економија за да можеме навреме соодветно да се подготвиме за релативизирање на можните последици. Нашиот нов развојен циклус тежок 40 милиони евра ќе биде во фаза на сериозно преиспитување", најави Кочовски.

Првиот човек на домашниот фармацевтски гигант "Алкалоид", Живко Мукаетов, вели дека во делот на фармацевтијата влијанието на светската финансиска криза не е големо и дека сега најголеми последици трпи финансискиот пазар.

"Засега, кризата нема ефект врз на-

ЗАСЕГА КРИЗАТА НЕ ГИ ЗАГРОЗУВА ЕКОНОМИИТЕ ВО ЈИЕ

Банките кои се најприсутни во регионот засега не се директно изложени на пазарите кои се најдоа под силен притисок. Последиците врз економиите на земјите од Југоисточна Европа од превирањето на меѓународните финансиски пазари, се индиректни и засега ограничени. Ова се дел од заклучоците на гувернерите на централните банки на Македонија, Албанија, Бугарија, Босна и Херцеговина, Кипар, Грција, Црна Гора, Романија, Србија и Република Српска, на состанокот кој деновиве се одржа во Софија.

Како што објави НБМ за средбата, економиите на земјите од ЈИЕ и натаму покажуваат цврстина, силен економски пораст и отпорност на влошувањето на глобалното финансиско и економско опкружување.

ГУРНО МОЖНО НА НАШ ТЕРЕН

**НАМЕСТО ДА МУ ЈА МИСЛИМЕ - НАЈДОБРО Е ДА
ИЗВЕЗУВАМЕ ТОА ШТО ГО ИМАМЕ**

фирмите, допрва ќе видиме. Ние имаме американски купувачи на нашите чаеви и козметика и нивната побарувачка сè уште е стабилна", истакна Мукаетов.

Според Мукаетов, мислењето дека Македонија не може да извезува може

ЦЕНИТЕ ПОДГОТВЕНИ ЗА "НАГОРЕ"

Најавата за повисоки цени се оправдува со скокот на цените на репрома-

то имале недоволната домашна побарувачка со 16 отсто, неизвесното економско опкружување со 11,9 проценти, финансиските проблеми со 11,9 отсто и недоволната странска побарувачка со 14 проценти.

Сè произвесно е дека граѓаните наскоро ги очекува нов бран поскапувања на сите производи, пред сè, на храната, облеката, обувките. Производителите ја оправдуваат најавата за повисоки цени со скокот на цените на репроматеријалите на светските берзи, кои директно ги диктираат и цените на финалните производи кај нас.

Дополнителен отежнувачки фактор е најавата за поскапување на електричната енергија, кое ќе ги фрли на колена производителите, чиј процес на производство директно зависи од струјата. Најавата за нови поскапувања доаѓа во време кога граѓаните очекуваат задржување на сегашното ниво на цените на производите поради поголемата продукција на сировини годинава, за разлика од минатата година кога сушата го десеткуваше производството на храна, но и делумното стабилизирање на флукуирачката цена на нафтата на светските берзи.

Радува тоа што оваа година цените се горе-долу стабилизирали па, на пример, кај мелничарите немаше некои корекции, пред сè, благодарение на подорот снабдување со репроматеријала за производство, односно со пченица.

Сепак, најавата за поскапување на струјата ќе биде голем удар за ова производство, со оглед на тоа дека е позависно од струјата, што дава јасни сигнали дека ќе има и реакција преку зголемување на цените на финалните производи: лебот, белите печива, најавуваат некои менаџери во мелничко-пекарските претпријатија.

Одговорните во компаниите сè погласно се жалат дека доставувачите веќе им најавуваат нови цени на сировините за работа и тоа за цели 20 до 30 отсто, поради зголемувањето на нивните цени на светските берзи. Па, така, кога на овие најавени повисоки цени на репроматеријалите ќе се "надсидаат" нестабилните цени на нафтата, но и најавата за повисока цена на електричната енергија, сè тоа неопходно ќе се одрази врз крајната цена на македонските производи. Без разлика што ваквата реакција (со повисоки цени) е неопходна, факт е дека колку и да се трудат домашните менаџери, сепак ќе има зголемување на цените за одреден процент.

да се промени со вистински мерки.

"Државата во континуитет треба да спроведува мерки за зголемување на извозот, односно активности за даночни олеснувања за извозниците, намалување на увозните давачки за сировините и енергенсите, финансиско субвенционирање на промотивните кампањи во странство, активно вклучување на македонските амбасади за собирање информации на одреден пазар и лобирање", потенцира Мукаетов.

Како и да е, факт е и дека на земјава ѝ недостасува производство по обем и квалитет, кое би било идентично со производството од земјите на ЕУ, а свое влијание има и отсуството на промоција, конкурентност и особено поддршка за извозните фирми.

теријалите на светските берзи. И истражувањата на Државниот завод за статистика покажуваат дека производството влегува во понеповолен период, а изминативе три-четири месеци варира обемот на производството.

Статистичарите забележале дека тековната економска состојба на претпријатијата во август 2008 година, е поповолна во споредба со претходниот месец, но обезбеденоста на производството со порачки е понеповолна во однос на јули.

Според статистиката, просечното искористување на капацитетите на претпријатијата во август, во однос на претходниот месец, е зголемено и изнесува 66 отсто. Најголемо влијание на ограничувањето на обемот на производство-

ВИ НА "ОТСТРЕЛ"

Informacii od 900 do 2100
Büro Stuttgart
 Tel. 0711 / 8 17 78 72
 Fax 0711 / 8 17 78 73
 Mobil 0171 / 5 46 32 20
 www.dautoski.de

70469 STUTTGART - Leobenerstr. 33 - FEUERBACH

Freiburg
 OFFENBURG
 KARLSRUHE
 STUTTGART
 ULM
 AUGSBURG
 MÜNCHEN
 KUMANOVO
 SKOPJE
 GOSTIVAR
KICEVO
 VERBINDUNG MIT
 SPOJUVANJE SO
 STRUGA PRILEP
 OHRID BITOLA

Adnan Reisen
Büro Kicevo
 Tel./Fax: 045 / 228 630
 Mobil 075 / 742 721
 070 / 711 788

Büro Freiburg
 Tel. 0761 / 500 235
 Mob. 0170 / 411 76 93

Büro Offenburg
 Tel. 0781 / 17 48

Sekoja sreda, petok i nedela
 Germanija - MAKEDONIJA
 Sekoja sreda, sabota i nedela
 Makedonija - GERMANIJA